

Puhekilpailu – ohjeet ja vinkit

Esipuhe

Puhekilpailu on osa Suomen Nuorkauppakamareiden Vaikutus- ja esiintymistaitojen koulutusta. Tässä tiedostossa on yleiskuvaus puhekilpailusta sekä ohjeita ja vinkkejä osallistujille. Onnea matkaan!

JCI Mission:

*“To provide development opportunities
that empower young people to create positive change.”*

SNKK missio:

”Vauhditamme jäsentemme menestystä työelämässä.”

HNKK missio:

*”Olemme kohtaamispaikka ja ponnahduslauta
jäsentemme jatkuvalla kehitymiselle.”*

Versiohistoria

| Versio | Sisältö | Tekijä | Pvm |
|--------|---------------------------|------------------|------------|
| 1.0 | Dokumentin luonti | Krista Viita-aho | 22.10.2017 |
| 1.1 | Päivitys uudelle pohjalle | Krista Viita-aho | 5.10.2018 |

Sisällysluettelo

| | |
|--|---|
| 1. Yleistä..... | 3 |
| 2. Ohjeet..... | 3 |
| 3. Vinkkejä..... | 4 |
| 4. JCI Public Speaking Championships | 6 |

1. Yleistä

Esiintymistaito tuo menestystä, sillä sitä tarvitsevat kaikki johtajat, vaikuttajat, työkseen esiintyvät, markkinointialalla työskentelevät ja jopa asiantuntijatehtävissä toimivat henkilöt.

Puhekilpailun tarkoitus on kehittää yksilön esiintymistaitoja ja antaa itseluottamusta yleisön edessä toimimiseen. Kilpailijoiden kehittymisen lisäksi tavoitteena on opettaa tuomaristoa analysoimaan esiintymisiä ja kasvattamaan oikeudenmukaista arviointikykyä. Nämä tavoitteet saavutetaan pyrkimällä kannustamaan ja opastamaan kilpailijoita rehdisti. Kehittymistavoitteen toteutumiseksi suositellaan, että kilpailun jälkeen järjestetään kilpailijoille tilaisuus, jossa tuomariston puheenjohtaja vastaa asiallisen ja rakentavan palautteen jakamisesta.

Puhekilpailu järjestetään kevään aluekonferenssien yhteydessä sekä kansallisessa vuosikokouksessa. Paras puhuja edustaa järjestöä JCI:n Eurooppakokouksessa ja tämän kilpailun voittaja taas JCI:n Maailmankokouksessa.

2. Ohjeet

Puhekilpailun_saannot_2017.docx (M-Files → 10. SNKK materiaalipakit → Koulutuspakki → Dokumentit → Puhekilpailu)

Osallistujat

- Puhekilpailuun voivat osallistua kaikki Suomen Nuorkauppakamarit ry:n jäsenyhdistyksen jäsenet ja koejäsenet.
- Kansallisen puhekilpailun "Sanan Säilän" voitettuaan kilpailija ei voi enää osallistua kamari- tai aluetason puhekilpailuun, muuten osallistumiskertoja ei ole rajoitettu säännöillä.
- Kilpailuun ilmoittautuminen tulee suorittaa hyvissä ajoin, järjestäjän antamien ohjeiden mukaisesti. Alueen ja kansallisen tason kilpailuun ilmoittautumisen vahvistaminen suositellaan tehtäväksi kilpailupaikkakunnalla kilpailua edeltävänä iltana klo 20.00 mennessä.

Puheen kesto

- Kamari- ja aluetasolla puheen kesto on 3 minuuttia.
- Kansallisella tasolla puheen kesto on vähintään 5 ja enintään 7 minuuttia. Ajan alittaminen tai ylittäminen johtaa suoraan diskaamiseen.
- Kansainvälisellä tasolla puheen kesto on vähintään 5 ja enintään 7 minuuttia. Ajan alittaminen tai ylittäminen johtaa suoraan diskaamiseen.
- Kansallisella ja kansainvälisellä tasolla näytetään 5 minuutin merkkiä, kun 5 minuuttia kulunut ja 6 minuutin merkkiä, kun 6 minuuttia kulunut.
- Kun puheaikaa on jäljellä 30 sekuntia kellokalle näyttää puhujalle merkin.
- Kun aika täyttyy kellokalle ilmoittaa "Aika" ja puhe loppuu.
- Puhuja saa kuitenkin päättää keskenjääneen viimeisen lauseen.
- Puhujan ei tarvitse käyttää koko aikaa ja kaikkien puhujien käyttämä aika ilmoitetaan.
- Päätettyään puheensa puhuja voi jäädä kuuntelemaan jäljellä olevat puheet

Aihe

- Puhekilpailun aihe tukee strategiaa.
- Kansainvälisellä tasolla aihe tukee JCI- pääteemaa.

Kilpailun kulku

- Tuomaristo (kolme kokenutta jäsentä/senaattoria) päättää kilpailun aiheen hyvissä ajoin ennen kilpailua.
- Kansallisella tasolla puhekilpailun aihe annetaan hyvissä ajoin ennen kilpailua, mahdollisuuksien mukaan heti kun kaikki aluevoittajat ovat selvillä, kuitenkin viimeistään 2 viikkoa ennen kilpailua.
- Kamari- ja aluetasolla aihe annetaan kilpailijoille ½ tuntia ennen kilpailun alkua.
- Valmistautumisaikaa määriteltäessä on huomioitava, että kilpailun, kilpailijoiden, tuomariston ym. esittelyt eivät saa sisältyä valmistautumisaikaan.
- Puhejärjestyksen arpomisen jälkeen annetaan aihe kaikille kilpailijoille yhtä aikaa.
- Puhuja voi valmistautuessaan käyttää ulkopuolista apua.
- Kilpailun aikana puhujaa ei saa kukaan auttaa tai avustaa.

Kilpailun voittaja

- Kamarin puhekilpailun voittaja edustaa kamaria aluetason kilpailussa.
- Mikäli hän on estynyt, kamari valitsee uuden edustajan tai kamarin puheenjohtaja edustaa kamariaan.
- Kansallisessa vuosikokouksessa kilpailevat aluetason voittajat.
- Kansallisen puhekilpailun ”Sanan Säilä” voittaja edustaa Suomen Nuorkauppakamarit ry:tä Eurooppakokouksen kilpailussa.
- Kansallisessa puhekilpailussa jaetaan kunniamaininta, jonka saaja on voittajan varaedustaja, kunniamaininnan jakoa suositellaan käytettäväksi myös kamari- ja aluetasolla, jolloin voittajalla on varaedustaja mahdollisia jatkakilpailuja varten.
- Keskusliiton hallitus päättää kilpailun voittajan tukemisesta Eurooppakokoukseen.
- Mikäli SNKK:n edustaja pääsee Maailmankokouksen puhekilpailuun, päättää Keskusliiton hallitus hänen tukemisestaan.

3. Vinkkejä

Lähde: https://issuu.com/helsinginnuorkauppakamari/docs/stadion_1-2015

Nuorkauppakamarin puheen puhekilpailun säännöissä keskeisin osa on puheen pituus. Kamaritasolla puheen pituus on kolme (3) minuuttia, ja puheen pitää mahtua annettuun aikarajaan. Äkkiä ajateltuna aikaraja voi tuntua teennäiseltä, mutta työelämässä useimmiten vaikuttamispuheen pituus on rajoitettu, joten nuorkauppakamarissa harjoitettu puhe tuo taitoja esittää oma näkökanta vakuuttavasti ja tehokkaasti lyhyessä ajassa. Puheen tärkein osuus on sen lopetus ja ajan loppuessa kesken, jää puhe väistämättä vajavaiseksi.

Puhekilpailussa annetaan kilpailijoille puheen aiheet valmiiksi. Aihe voi olla esimerkiksi ”Esiintyminen osana yhteiskunnallista vaikuttamista”. Puheen sisältöä kannattaa lähteä rikkomaan yksinkertaisempiin palasiin, mutta liian perusteelliseen analyysiin ei kannata sortua rajoitetun ajan vuoksi. Sisällön rajaus tehdään **valitsemalla sopiva näkökulma**, mutta näkökulman valinta voi olla vaikeaa – ollako puolesta vai vastaan. Vai ottaako aivan erilainen näkökulma, millä voi

erottautua kanssakilpailijoista? Paikallisen tason kilpailuissa saa olla humoristinen, mutta korkeammalla kilpailutasolla näkökulman tulisi olla vakavampi. Puheen sisällön pitää olla aina hyvän maun rajoissa myös huumoriakin käytettäessä.

Puheen suunnitteluun on kannattavaa käyttää yksinkertaisesti **mindmappia tai ranskalaisia viivoja**. Jos on kova kiire valmistella puhetta, nii on suositeltavampaa käyttää mindmappia. Jos puheen kirjoittaa valmiiksi tai tekee liian monimutkaisia piirustuksia, tulee helposti luettua paperia sen sijaan, että ottaisi katsekontaktia yleisöön ja kertoisi asiansa. Puheen suunnittelussa voikin miettiä tiedottamista, tunteisiin vaikuttamista ja yleisön saamista tekemään jotain. Lyhyissä puheissa ja nopealla valmistautumisajalla ei kannata kuitenkaan kikkailla vetoavien tunteiden rakentamisessa, koska puhe ei muuten pysy kasassa. Pidemmällä valmistautumisajalla näitäkin aspekteja on syytä miettiä.

Puheen suunnittelussa tulee ottaa huomioon **yleisön arvot** ja yleisön jakamat hiljaiset totuudet. Nuorkauppakamaritoiminnassa mukana olevat jakavat yleensä positiivisen asenteen esim. yrittäjyyttä, ammatillista kehittymistä ja yhteiskunnallista aktiivisuutta kohtaan, ja puhe ei saisikaan olla ristiriidassa tämän arvopohjan kanssa. Jos puhe on arvopohjaa vastaan, voi tuomaristo ja yleisö suhtautua lähtökohtaisen negatiivisesti puheen argumentaatioon, vaikka se olisi kuinka vahva tahansa. Lisäksi tulee osata arvioida oikein **kuulijoiden tieto- ja osaamistaso**. Ammattilaisille ei kannata puhua perusasioista, mutta asiaa vähemmän tunteville ei kannata pitää liian yksityiskohtiin menevää puhetta.

Puheen rakenteesta käytetään yleensä jompaakumpaa kahdesta mallista: Perinteistä mallia tai Ciceron mallia. **Perinteisessä mallissa** puhe aloitetaan aiheen esittelyllä ja kerrotaan, mitä tullaan puhumaan. Sen jälkeen käydään pääkohdat läpi yksitellen. Yleensä pääkohtia on hyvä olla kaksi tai kolme, mutta ei tätä enempää, sillä pidemmät puheet eivät mahtuisi annettuun aikarajaan, ja toisaalta yleisö ei muistaisi kerrottuja asioita. Pääkohtien läpikäymisen jälkeen kerrataan, mitä on kerrottu, ja puhe päätetään jollain mieleenpainuvalla argumentilla.

Ciceron käyttämää puheen rakennetta on puolestaan pidetty mestarillisten puhujien suosimana rakenteena, mutta sen hallinta on vaikeaa lyhyissä puheissa. **Ciceron rakenteessa** pyritään samaistamaan puhuja ensin yleisöön. Tämän jälkeen kerrotaan joku tarina tai faktoja, jotka eivät yllätä kuulijoita. Seuraavaksi kerrottu tarina käsitellään tai määritellään teoreettisemmalla tasolla. Argumentointi esitellään teorian näkökulmasta ja esitetään torjunta mahdollisille vasta-argumenteille. Loppuun kerrataan, mitä on puhuttu ja pyritään käyttämään tunteellista ilmaisua.

Esityksen kannalta on tärkeää muistaa myös perusasiat, kuten **hyvä ryhti ja äänenkäyttö**. Nämä ovat varsinkin istumistyötä tekeville henkilöille kompastuskiviä, joihin ei tule usein kiinnittäneeksi huomiota. Käsien käytön osalta on hyvä pitää kädet vyön korkeudella. Esiintymisessä on mahdollista käyttää myös tehosteita, kuten puheen rytmin, äänenvoimakkuuden ja tunnevoimakkuuden muutosta. Ennen kaikkea ole energinen, hymyile ja nauti!

4. JCI Public Speaking Championships

Lähde: <https://www.jci.cc/en/speakers>

Public speaking is a critical skill for leaders to motivate others toward positive impact. The JCI World Public Speaking Championship offers members a unique opportunity to exercise and showcase their abilities and to share ideas on important local, national or global issues. Each year, members face the challenge of expressing creative ideas in a clear and captivating manner.

This annual competition gives every participant a way to express his or her thoughts to others in an exciting and challenging way. Every well-prepared speech should have an introduction that captures the attention of the audience, a body featuring the speaker's message and a powerful conclusion summarizing the speaker's arguments. Local and national competition organizers choose the speaking topics. Topics will be locally, nationally or regionally relevant, dependent on what level of competition is taking place. Then, National Public Speaking contest winners compete at the JCI Area Conferences in May and June.

The winner from each JCI Area Conference Public Speaking Competition is then expected to represent his or her Area in the final round of the JCI World Public Speaking Championship at the JCI World Congress every November.